

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2022-02-08
2022:07SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren var vid tiden för överträdelserna anställd som företagsrådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av licens hos SwedSec Licensiering (SwedSec). Hans licens är för närvarande vilande.

Företaget har anmält att licenshavaren brutit mot företagets kundkännedomsinstruktioner genom att inte inhämta underlag för flera transaktioner om höga belopp och genom att agera för att försöka fördjupa två företagskundrelationer trots att det fanns tveksamheter i kundkännedomen. Licenshavaren har också brutit mot företagets regler genom att privat ta emot pengar från en person som var verklig huvudman till ett företag som han var kundansvarig för, genom att göra kundkännedomsåtgärder och öppna konton för sina två bröders räkning samt genom att använda företagets system för att göra slagningar på sig själv, sitt företag och sina närstående och deras företag. Han har därutöver haft uppdrag utanför tjänsten som inte varit godkända.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavaren meddelas en varning.

Företaget har i anmälan till SwedSec anfört i huvudsak följande.

Med anledning av att ett antal transaktioner fastnat i företagets transaktionsmonitoreringssystem inleddes kontroller av ett antal kunder som låg kundansvarsmärkta på det kontor där licenshavaren arbetade. I samband med kontrollerna identifierades ett antal avvikelser från företagets kundkännedomsprocess.

Licenshavaren har för i vart fall fem transaktioner avseende höga belopp (mellan 5 och 15 miljoner kronor) underlåtit att inhämta underlag som utvisar vad transaktionerna avser samt även underlåtit att inhämta information om medlens ursprung. Först i samband med att transaktionerna fastnat i företagets transaktionsmonitoreringssystem, och frågor ställts kring transaktionerna, har underlag inhämtats.

Han har vidare agerat för att försöka fördjupa två företagskundrelationer trots att det förelåg bristande kundkännedom bl.a. i förhållande till ett antal stora transaktioner som utförts av företagskunderna i fråga och trots att företagets compliance-avdelning uttryckt stor tveksamhet till kundrelationerna och ifrågasatt om de inte borde avslutas. Kunderna i fråga har uttryckt intresse för två nya företagskrediter och licenshavaren har då i det ena fallet tillsammans med sin chef presenterat en av krediterna för en av företagets affärskommittéer utan att de personer som fattar beslut om huruvida man ska gå vidare med propån till kreditkommittén upplystes om bristerna i kundkännedom. Propån presenterades emellertid aldrig för kreditkommittén eftersom den ifrågasattes av affärsområdeschefen som fått kännedom om oklarheterna gällande transaktionerna. I det andra fallet har licenshavaren och chefen haft en dialog med företrädare för affärsområdets kreditkommitté om ytterligare ett kreditengagemang för den kunden och inte heller i denna dialog informerades om bristerna som fanns i kundkännedomsinformationen. Företrädaren uttryckte dock av andra skäl stor tveksamhet till krediten i fråga och ärendet stannade vid detta. Utöver det nu sagda har licenshavaren erbjudit två privatkunder beträffande vilka oklarheter förelegat att bli kunder i företagets enhet för kapitalförvaltning.

Licenshavaren har också privat tagit emot pengar från en person som är verklig huvudman till ett företag för vilket licenshavaren står som kundansvarig.

Han har också haft uppdrag utanför tjänsten i ett av honom ägt företag. Någon dokumentation som visar på att detta uppdrag har godkänts har inte kunnat återfinnas. Företaget är dessutom kundansvarsmärkt på det kontor där licenshavaren arbetar.

Han har härutöver uppdaterat viss kundkännedomsinformation för sin ena brors företag och dessutom, för företaget, öppnat konto och depå samt ändrat kundansvarigt kontor till det kontor där han arbetar. För den andra broderns företag har han på motsvarande sätt uppdaterat viss kundkännedomsinformation och öppnat konto. Information om verklig huvudman för företaget har inte i något av dessa fall inhämtats.

Slutligen har licenshavaren under en period om drygt två år använt företagets system för att utföra olika slagningar på sig själv, sitt eget företag, sina närstående (bröder och fru) och sina närståendes företag. Det handlar om åtminstone 14 slagningar på den ena brodern, 16 slagningar på dennes företag, fyra slagningar på den andre broderns företag, en slagning på frun, 17 slagningar på sig själv samt 18 slagningar på licenshavarens eget företag.

Licenshavaren har anfört i huvudsak följande.

Det stämmer inte att han underlåtit att inhämta information avseende transaktioner. Att han i vissa fall inhämtat information från kund efter att transaktioner fastnat i företagets transaktionssystem stämmer. Detta beror på att kunderna inte alltid talar om för honom att de ska göra en större transaktion. Han anser att arbetsgivaren ställer upp orimliga krav, eftersom det som krävs ligger utanför hans kontroll. I de fall betalningarna fastnat och där information har saknats har han inhämtat all nödvändig information.

Att man har diskussion med företrädare för affärsområdets kreditkommitté är i sig inga konstigheter. Det är ofta som det diskuteras olika upplägg, risker, företagets syn på krediten m.m., vid större propåer. Han har inte försökt undanhålla någon information för kollegorna. Han har följt den mall som finns och som ska användas när man föredrar ärenden i affärskommittén. Vissa ärenden ska först föredras i affärskommittén och vid ett positivt besked kan de därefter föredras i kreditkommittén.

Den ena kunden fick flera frågor kring sina transaktioner som han också svarat på. Processen med frågor och svar pågick under flera månader, då det kommit följdfrågor och ledighet emellan. Licenshavaren fick sedan av sin kollega på AML-avdelningen, ett mail där hon skrev att ärendet var klart och att hon inte hade några följdfrågor på kundens transaktioner. Han gick då vidare med ärendet. Under den här tiden har han föredragit ärendet i affärskommittén (och fått det beviljat), men inte i kreditkommittén, eftersom han avvaktat utfallet från kollegorna på AML. Han har alltså inte försökt få igenom någon kredit eller försökt undanhålla någon information. Har haft löpande dialog kring ärendet med sin chef.

För den andra kunden finns det dokumentation (några sidor) kring hans företagande och hur han började tjäna sina pengar. Det finns kundkännedomsinformation flera år tillbaka på kunden. Allt detta har han sagt till compliance-avdelningen, varpå kollegan tyckte att han borde gjort en sammanfattning eftersom det kan vara ”mycket” att läsa. Den kundkännedom som han gjort och som finns är en sammanfattning. Ibland är det komplext och då behöver man gå tillbaka i tiden för att förstå företagarens tidigare affärer och kunna förstå pengarnas ursprung. Det är licenshavarens bestämda åsikt att han haft koll på pengarnas ursprung och att han haft underlag som styrker detta. Att han i detta skede försöker fördjupa kundrelationen och bredda affären genom att erbjuda möten med kollegor på enheten för kapitalförvaltning är inte på något sätt kontroversiellt. Tvärtom är det så hans arbetsgivare vill att de ska jobba.

De pengar som licenshavaren har tagit emot avser en betalning för en gemensam skidresa till fjällen som licenshavaren och kunden åkte på med sina respektive familjer. Överföringen avser den del av betalningen som belöpte på kundens familj, bl.a. betalning för boende, skipass (liftkort), och skidskola. Fråga är om en kund som han haft i flera år, där relationen har utvecklats och de har blivit vänner privat. En del av kundens engagemang har flyttats till en kollega sedan tidigare, men flytt av hela engagemanget borde ha gjorts tidigare och i en snabbare takt.

Han är passiv delägare i ett bolag, och han har sedan starten av bolaget informerat sin närmsta chef om detta.

Han borde inte ha öppnat något företagskonto eller depå till någon av sina syskon. Han borde ha vetat bättre, och visat ett bättre omdöme. Öppning av konton och depåer görs i företagets system så det blir ett självklart utfall att han har gjort slagningar på närståendes företag. Detta är ingen ursäkt, men en förklaring. Han har gjort flertalet slagningar på sig själv. Vill man se om en betalning har gått iväg, eller om lönen kommit in så är det lätt hänt att man går in via det systemet. Det bör framhållas att han inte har lagt till eller tagit bort några tjänster utan enbart tittat.

Överväganden

När det gäller bristerna avseende transaktionsunderlag har licenshavaren gjort gällande att han har inhämtat underlag så snart han fått anledning till det, men att de möjligen inte lagts in i systemet i tid. På det underlag som disciplinnämnden har kan det, mot hans bestridande, inte anses visat att han underlåtit att inhämta underlag i fall där detta ska ske. Däremot är det visat att underlagen inte dokumenterats på ett korrekt sätt. Detta strider mot företagets regler om kundkännedom, vilka har stöd i lag och i Finansinspektionens föreskrifter.

Vad gäller företagets anmälan avseende fördjupade kundrelationer utgår disciplinnämnden från vad licenshavaren själv säger, nämligen att han, när han gick vidare till kreditkommittén hade fått besked från AML-avdelningen att den inte hade några ytterligare frågor. Någon överträdelse av regelverket kan följaktligen inte anses föreligga i den delen. Av handlingarna i ärendet måste emellertid anses framgå att licenshavaren inte berättade om att det fanns oklarheter beträffande kundkännedomen när han i ett tidigare skede föredrog ärendet i företagets affärskommitté. Vid den föredragningen utgick han i stället från den mall som ska användas vid föredragningar i kommittén. I ett annat fall har han på motsvarande sätt underlåtit att upplysa om kundkännedomsproblemen vid en pågående dialog med företrädare för företagets kreditkommitté. Enligt disciplinnämnden måste det anses stå i strid med företagets regler om kundkännedom att, under nyss nämnda förhållanden, driva ärendena vidare utan att berätta om tveksamheterna.

Licenshavaren har vidare erkänt dels att han öppnat konton åt sina bröder och att han i samband därmed utfört slagningar på sina anhöriga och deras företag, dels att han, närmast av praktiska skäl, utfört slagningar på sig själv. Detta innefattar, i enlighet med anmälan, en överträdelse av företagets regler om intressekonflikter och användning av företagets system. Företagets regler har stöd i bl.a. lag och i Finansinspektionens föreskrifter.

Vad gäller de pengar som överförts till licenshavaren från en kund, kan hans förklaring till transaktionen inte bortses ifrån. Även om kundens hela engagemang borde ha flyttats över till en kollega tidigare än vad som skett finns följaktligen inte anledning att påföra någon disciplinpåföljd i denna del. Det är heller inte visat att han inte informerat företaget om det

uppdrag han haft utom tjänsten. Företagets påståenden ska i dessa delar alltså inte läggas till grund för någon disciplinpåföljd.

Påföljden för de överträdelser som har konstaterats föreligga ska bestämmas till en varning.

Petter Asp

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Petter Asp, civilekonomen Ragnar Boman, direktören Jack Junel, direktören Kajsa Lindståhl och f.d. chefsjuristen Jan Persson.